

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 76, ал. 1 от ПОДНС внасяме законопроект за изменение и допълнение на **Закона за счетоводството** с мотиви и предварителна оценка на въздействието към него.

Молим законопроектът да бъде представен за разглеждане и приемане съгласно установения ред.

София, 2018 г.

Вносител,

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН

ЗА СЧЕТОВОДСТВОТО

(Обн. ДВ. бр.95 от 8 Декември 2015г., изм. ДВ. бр.74 от 20 Септември 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.95 от 29 Ноември 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.97 от 6 Декември 2016г., изм. ДВ. бр.85 от 24 Октомври 2017г., изм. ДВ. бр.92 от 17 Ноември 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.97 от 5 Декември 2017г.)

Параграф единствен. В чл. 37 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 буква „а“ числото „2 000 000“ се заменя с „4 000 000“.
2. В ал. 1 буква „б“ числото „4 000 000“ се заменя с „8 000 000“.
3. Алинеи 2 и 3 се отменят.

Законът е приет от 44-ото Народно събрание на 2018 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Цвета Караянчева)

МОТИВИ

към проекта на закон за изменение на закона за счетоводството

Регламентираните в Закона за счетоводството критерии за извършване на независим финансов одит създават непропорционална на финансовите и административни възможности на предприятията тежест. При транспониране на Директива 2013/34/ЕС не са отчетени обективизираните в съображенията за приемането ѝ цели. Регулаторните механизми в директивата са в съответствие с принципите на субсидиарност и пропорционалност при въвеждане на административна тежест, но националният закон не е съобразен с тях.

Създаването на благоприятна среда за развитие на малките и средни предприятия е от фундаментално значение за икономическото развитие на всяка от държавите-членки. Неслучайно същите се определят като гръбнака на европейската икономика. Определящи във формулирането на националните политики спрямо малките и средни предприятия са и данните, съдържащи се в ежегодния преглед на Small Business Act за Република България. В прегледа за 2017 г. се посочва, че малките и средни предприятия съставляват 99,8% от общия брой на предприятията, осигуряващи 75,2% от заетостта в страната.

Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия въвежда задължение за държавите-членки да гарантират, че финансовите отчети на **предприятията, извършващи дейност в обществен интерес**, както и на **средните и големите предприятия**, се одитират от един или повече задължителни одитори или одиторски дружества. В същото време Директивата препоръчва на държавите членки:

„Годишните финансови отчети на малките предприятия не следва да подлежат на споменатото задължение за извършване на одит, тъй като одитът може да представлява значителна административна тежест за тази категория предприятия, като същевременно в много от малките предприятия едни и същи лица са както акционери, така и управители, и затова не се нуждаят особено от това трета страна да гарантира достоверността на финансовите отчети.“

Закона за счетоводството определя вида на предприятията съгласно размера им в Глава втора: Категории предприятия и групи предприятия, Раздел I: Категории предприятия, където в ал.3) на чл.19 се определят:

„3) Малки предприятия са предприятия, които към 31 декември на текущия отчетен период не надвишават най-малко два от следните показателя:

- 1. балансова стойност на активите - 8 000 000 лв.;*
- 2. нетни приходи от продажби - 16 000 000 лв.;*
- 3. средна численост на персонала за отчетния период - 50 души.“*

Националният законодателен орган е предвидил по-широк кръг от субекти, за които да се прилага задължителното одитиране. Законът за счетоводството поставя

изискване за извършване на независим финансов одит на малки предприятия, които към 31 декември на текущия отчетен период надвишават най-малко два от следните показатели:

- а) балансова стойност на активите - 2 000 000 лв.;
- б) нетни приходи от продажби - 4 000 000 лв.;
- в) средна численост на персонала за отчетния период - 50 души.

Приетата национална мярка за изпълнение **четири пъти** надхвърля изискванията на общностния акт и по никакъв начин не благоприятства ефективното прилагане на Директива 2013/34/ЕС, напротив създава необосновани трудности за малките предприятия в осъществяваната от тях дейност.

В България извършването на одит на малки предприятия не се налага заради специфичните условия или потребности на тези предприятия и на ползвателите на финансовите им отчети и неясна остава причината за въвеждането многократно по-ниски прагове за задължителен одит на предприятията. В почти 100 % от малките предприятия, които се одитират съгласно действащото законодателство едни и същи физически лица са както собственици на капитала, така и управители, и затова не се нуждаят особено от това трета страна-одитор да гарантира достоверността на финансовите отчети на предприятията им.

Преосмислянето на създадените нормативни задължения и административна тежест за малките предприятия следва да бъде извършено при отчитане на обстоятелството, че те водят до разходване на икономически ресурси и ангажиране на човешки потенциал, с който малките предприятия не разполагат.

Аргумент в посока промяна на националните мерки е и заложената в стратегията „Европа 2020“ цел за постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, която също обхваща и намаляването на административната тежест. Също така в съображение 2 от Преамбюла на Директива 2013/34/ЕС се цитира и Резолюцията на Европейския парламент от 18 декември 2008 г., според която счетоводните изисквания по отношение на малките и средните предприятия, и по-специално на микропредприятията са често твърде обременителни за тях, като изводът е необходимостта от усилия на Комисията в посока преразглеждане на споменатите директиви.

Предвидените в националния закон прагове са чувствително занижени спрямо дефиницията за малки и средни предприятия и заложените в Директива 2013/34/ЕС стойностни критерии. Вместо намаляване на административната тежест и усъвършенстване на регулаторната рамка всъщност се поставят изисквания непропорционални на финансовите възможности на малките предприятия. Цялостна политика на ЕС е да се предвиждат мерки за подобряване на условията, при които оперират малките и средни предприятия. В противоречие с тази политика стойностните прагове за задължителен одит, въведени в Закона за счетоводството, възпрепятстват създаването на благоприятна среда за икономическата активност на малките предприятия и необосновано затрудняват осъществяваната от тях дейност.

Предложеното изменение не съдържа рязка промяна до максимума на допустимите по Директивата прагове /балансова стойност на активите - 8 000 000 лв.; нетни приходи от продажби - 16 000 000 лв./, а представлява умерена стъпка/ 2 пъти по-малки равнища от предвидените по Директивата/, целяща по-благоприятен режим за задължените лица.

Същевременно с предлаганата отмяна на алинеи 2 и 3 в чл. 37 от закона се преодоляват необосновани изисквания за задължителен независим финансов одит, базирани единствено на правната форма на юридическото лице, но не и на обективни критерии - годишните и консолидираните финансови отчети на акционерните дружества и командитните дружества с акции, както и консолидираните финансови отчети и годишните финансови отчети на предприятията, включени в консолидацията. Тези действащи алинеи създават правен абсурд, като задължават дори и микропредприятия да одитират своите отчети, ако са АД, КАД или дъщерно дружество на дружество, майка, което изготвя консолидиран финансов отчет. В същото време Директивата препоръчва на държавите членки:

”Микропредприятията разполагат с ограничени ресурси, с които да изпълнят високите регулаторни изисквания. Ето защо следва да е възможно държавите-членки да освобождават микропредприятията от някои задължения, приложими за малките предприятия, които биха довели до ненужно голяма административна тежест за тях.“

Освен това действащата редакция на предлаганите за отмяна алинеи досега не показва практическа полза нито за предприятията, за които това е ненужна административна и финансова тежест, нито за бюджета. За тези предприятия няма обществена потребност за одитиране на годишни и консолидирани финансови отчети, следователно такава заверка не е необходима. Обратно, за предприятията извършващи услуги от общ интерес действащата нормативна уредба съдържа задължение за извършване на одиторска заверка на годишните им финансови отчети, т.е. предлаганото изменение няма да накърни обществения интерес.

Съгласно данни на НСИ, приемането на настоящия законопроект ще има пряк положителен ефект за повече от 6 500 български предприятия, изразяващ се в намаляване на административната и финансова тежест, което означава над 13 млн.лева спестени от бизнеса.

За прилагането на законопроекта не са необходими финансови средства и същият няма да има негативен ефект върху държавния бюджет.

ВНОСИТЕЛИ: